

РЕЙ БРЕДЪРИ НАБЛЮДАТЕЛИТЕ

Превод от английски: Деница Минчева, 2018

chitanka.info

*Кога за последно уби муха? Да, ти! Слушай
внимателно!*

В стаята тракането на машинописните клавиши звучи, като че ли някой чука на дърво, а потта ми капе върху клавишите, които натискам безспирно с треперещи пръсти. Над моето тракане се извисява ироничната мелодия на комар, обикалящ около сведената ми глава, и бръмченето на мухи, които се удрят в мрежата на прозореца. На тавана, около голата жълта крушка, чиито жички прозират като скелет през стъклото, пърха молец, подобен на късче бяла хартия. Нагоре по стената пълзи мравка. Аз я наблюдавам и от гърдите ми се откъсва горчив смях. Каква ирония само, лъскавите мухи и червените мравки, и щурците с твърдата им хитинова черупка. Колко много сгрешихме ние тримата: Сюзан, аз и Уилям Тинсли.

Който и да си ти, където и да си, ако четеш това, никога повече не стъпквай мравките на тротоара, не убивай пчелата, която бръмчи до прозореца ти, не унищожавай щуреца, застанал на рафта над камината!

Тъкмо това беше колосалната грешка на Тинсли. Вие със сигурност помните Уилям Тинсли. Мъжът, който изхарчи милион долара за препарати против мухи, инсектициди и отрови за мравки.

В офиса на Тинсли нямаше никакво място за мухи и комари. Само някое насекомо да кацнеше на бялата стена или зеленото бюро, или някоя друга безупречна повърхност, Тинсли веднага го унищожаваше с внезапен удар на великолепната си мухобойка. Никога няма да забравя този инструмент на смъртта. Тинсли управляваше своя бизнес като същински монарх, а мухобойката беше неговият скиптър.

Аз бях секретар и най-близък довереник на Тинсли, чийто бизнес беше производството на кухненско оборудване. Понякога му давах съвети за множеството му инвестиции.

През юли 1944 г., Тинсли носеше мухобойката, стисната под мишница, със себе си на работа. Чак до края на седмицата, даже да се случеше да съм в някоя ниша на архива, без директна видимост към неговия офис, винаги знаех кога е пристигнал, защото чувах съскащото

свистене, което придружаваше размахването на мухобойката из въздуха, докато той убиваше сутрешната си норма насекоми.

С всеки следващ ден все по-ясно забелязвах колко превъзбудено Тинсли оглежда четирите стени, пода, рафтовете и дори дрехите ми. Даже да ми диктуваше нещо, мислите му винаги бяха заети с насекомите. Веднъж се пошегувах, че и Тинсли като Клайд Бийти^[1] е безстрашен повелител на животните, но той посрещна забележката ми с ледено мълчание и ми обърна гръб. Така че аз си замълчах и реших, че хората имат право да са ексцентрични, колкото си искат.

— Здравей, Стийв — поздрави ме една сутрин Тинсли и размаха мухобойката, докато аз чаках с молив и тефтер в ръка. — Преди да започнем, ако обичаш, разчисти мъртвите насекоми.

Разпръснати по дебелия италиански килим бяха нападали победените мъртви мухи, утихнали, смачкани, с разкъсани крила. Аз ги изхвърлих една по една в кошата, като си мърморех.

— До С. Х. Литъл, Филадельфия. Уважаеми г-н Литъл, ще инвестирам във вашия инсектициден спрей. Пет хиляди долара...

— Пет хиляди? — възмутих се аз и спрях да пиша.

Тинсли не ми обърна внимание.

— Пет хиляди долара. Заемете се с производство, веднага щом военните условия позволят. Искрено ваш... — Тинсли изви мухоловката в ръцете си. — Мислиш, че съм се побъркал, нали.

— Това послепис ли е или говориш на мен? — попитах го аз.

Тогаваш звънна телефонът. Обаждаха се от фирмата за контрол на термити, на които Тинсли разпореди да напиша чек за двадесет хиляди долара, понеже бяха изолирали дървесината в къщата му срещу термити.

— Хубавото на офиса е, че е построен изцяло от желязо и цимент, все солидни материали, без никакъв шанс да хванат термити.

Той скочи от стола си и мухобойката проблесна във въздуха.

— По дяволите, Стийв, това през цялото време ли е било там?!

Отнякъде се дочу кратко избръмчаване и утихна. Последвалата тишина беше оглушителна, сякаш стените се опитваха да ни притиснат, а таванът се взираше в нас. Тинсли изсумтя. Аз не виждах проклетото насекомо никъде и накрая той избухна.

— Помогни ми да го намеря! Проклет да си, помогни ми!

— Я чакай малко... — понечих да му възразя аз.

Някой почука на вратата.

— Не влизай! — провикна се Тинсли с тънък, изплашен глас. Хвърли се към вратата, заключи я трескаво и я подпря с гръб. — Побързай, Стийв. Да проверим систематично навсякъде! Недей само да стоиш там!

Бюрото, столовете, полилея, стените. Като обезумяло животно Тинсли се мяташе наоколо, докато откри източника на бръмченето и го халоса. Покосено, лъскавото създание тупна на пода, където той го стъпка с крак в пристъп на необичаен див възторг.

След това отново взе да ме укорява, но аз не му се дадох.

— Слушай какво, аз съм ти секретар и помощник, но не е моя работа да следя за високо прелитащи насекоми. Нямам очи на тила си!

— И Те нямат! — провикна се в отговор Тинсли. — Така че знаеш ли какво правят?

— Те? Кой, по дяволите, са Те?

Той рязко млъкна, видимо помръкна, отиде до бюрото си и седна. Накрая отново проговори.

— Няма значение, забрави. Не го споменавай повече.

Аз от своя смекчих тона си.

— Бил, защо не се консултираш с психиатър...

Тинсли се изсмя горчиво.

— А той ще разкаже на жена си, а тя на приятелите си и накрая Те ще научат. Те са навсякъде. Не искам никой да спре кампанията ми.

— Ако имаш предвид стоте хиляди долара, които пръсна по инсектициди в последните четири седмици, някой трябва да те спре! — възразих му аз. — Ще разориш себе си, мен и акционерите. Честна дума, Тинсли...

— Млъквай! Нищо не разбираш.

Тогава наистина не разбирах. Върнах се в офиса си и цял ден слушах свистенето на мухобойката.

Същия ден вечерях със Сюзан Милър. Разказах ѝ за Тинсли и тя ме изслуша с вниманието на професионалист. Преди да отговори, тя почука цигарата си на масата и я запали.

— Стийв, аз може и да съм психиатър, но нямам никакъв шанс да помогна на Тинсли, освен ако той сам не ме потърси. За да съм му от полза, той трябва да иска моята помощ — тя потупа ръката ми. —

Ако настояваш, ще го прегледам, но битката е предварително загубена, ако пациентът няма желание да сътрудничи.

— Трябва да ми помогнеш, Сюзан — настоях аз. — Още месец така и той окончателно ще полудее. Мисля, че си въобразява, че го следят...

Двамата заедно отидохме в дома на Тинсли.

Първата среща мина добре. Посмяхме се, танцувахме, вечеряхме в Браун Дерби и Тинсли дори не се усъмни, че елегантната сладкодумна жена, с която танцува валс, е психиатър, преценяващ всеки негов жест. Аз ги наблюдавах от масата, прикрил усмивката си с ръка, и чух как Сюзан се смее на една от неговите шеги.

На връщане в колата бяхме потънали в приятно, спокойно мълчание, което обикновено следва една добре прекарана вечер. Парфюмът на Сюзан изпълваше купето, радиото свиреше тихо и гумите се въртяха по магистралата с приглушен шепот.

Погледнах Сюзан, тя отвърна на погледа ми и изви вежди нагоре, сякаш да каже, че не е открила никакви признаци, че Тинсли е неуравновесен. Аз свих рамене.

В същия момент през прозореца влетя един молец и запърха с белите си крила по невидимата бариера на стъклото.

Тинсли изпищя, колата рязко изви, той заудря по молеца с ръка в ръкавица и цял пребледня. Гумите започнаха да криволичат. Сюзан сграбчи волана и задържа колата на пътя, докато намалихме и спряхме.

Докато отбивахме, Тинсли смачка молеца между пръстите си и втренчено проследи как прашеца от крилата му се сипе върху ръката на Сюзан. Тримата останахме за момент на място, задъхани.

Сюзан ме погледна и този път в погледа ѝ се четеше разбиране. Аз кимнах.

Тинсли беше вперил поглед пред себе и проговори като насън.

— Деветдесет и девет процента от всички живи организми в света са насекоми...

Той не продума повече. Само вдигна прозорците на колата и ни закара у дома.

Сюзан ми се обади час по-късно.

— Стийв, той си е вменил страхотен комплекс. Утре ще обядвам с него. Изглежда ме харесва. Може да успее да разбере какво му става. Между другото, той има ли някакви домашни любимци?

Тинсли никога не беше притежавал куче или котка. Той ненавиждаше животните.

— Това не ме изненадва — коментира Сюзан. — Лека нощ, Стийв. Ще се видим утре.

Безброй златисти, бръмчащи мухи се рояха под ярките лъчи на обедното слънце като фини електрически механизми. Ту се извиваха в своеобразен вихър, ту се спускаха като пелерина над всевъзможни отпадъци, в които да снасят яйцата си и да се множат, и да се реят и пак да се вихрят и докато ги наблюдавах, не можех да не се чудя защо Тинсли толкова се страхува от тях и толкова ревностно ги унищожава. Докато вървах по улицата навсякъде около мен из въздуха се стрелкаха вездесъщи мухи, жужаха и пърхаха с прозрачните си крила. Започнах да забелязвам морските кончета, осите, стършелите, жълтите пчели и кафявите мравки. Светът изведнъж се оказа много по-населен от преди, защото манията на Тинсли, изглежда беше отворила и моите очи.

Преди да се усетя какви ги върша, изтръсквайки от палтото си малка червена мравка, която падна върху мен от един люляков храст, аз се изправих пред позната бяла къща, принадлежаща на адвокат Ремингтън. Той от години беше семеен адвокат на Тинсли и беше представлявал семейството му, дори преди неговото раждане. Аз познавах Ремингтън само делово, но ето че отворих портата му, натиснах звънеца и след няколко минути се озовах лице в лице с него над чаша искрящо шери.

— Отлично си спомням — заяви Ремингтън. — Горкият Тинсли беше едва седемнадесетгодишен, когато се случи.

Това ме заинтригува.

— Какво точно се случи? — Мравката се щуреше диво между късите златисти косъмчета по пръстите на ръката ми, заплете се в космите на китката ми и свърна обратно, безпомощно отваряйки и затваряйки челюстта си; аз наблюдавах мравката внимателно. — Някакъв инцидент?

Адвокат Ремингтън кимна мрачно и в старите му кафяви очи ясно се четеше суровият неприкрит спомен. Само с няколко думи той изложи спомена си на масата пред мен, като че ли го забодеше на показ.

— Когато Тинсли беше на седемнадесет години, баща му го заведе на лов в района на езерото Ароухед. Красива местност,

прекрасен, ясен и студен есенен ден. Помня го отлично, защото самият аз същият следобед ловувах на около седемдесет мили от тях. Дивечът беше изобилен. Гърмежите на карабините се разнасяха над водата на езерото и измежду ароматните борови дървета. Бащата на Тинсли подпрял пушката си на един храст и се навел да си завърже обувката и тъкмо тогава един рояк подплашени пъдпъдъци излетял от храстите и се насочил директно към бащата и сина.

Ремингтън се загледа в чашата си, сякаш четеше историята там.

— Една птица съборила карабината, тя гръмнала и уцелила Тинсли Старши право в лицето.

— Мили боже!

Съвсем ясно си представих как Тинсли Старши се олюлява, сграбчил червената маска, покрила лицето му, отпуска ръце, сякаш обвити в алени ръкавици и пада, докато пребледнялото момче стои като заковано на място, без да може да повярва какво се случва.

Изпих си шерито на един дъх, а Ремингтън продължи разказа си.

— Но това не било най-лошото. Инцидентът сам по себе си бил достатъчно ужасен, но това, което последвало било неописуемо. Момчето не можело да повярва, че баща му е мъртъв и се втурнало да търси помощ. Бягало пет мили без да спре, крещяло, хлипало, разкъсало дрехите си. Успяло да стигне до шосето, да намери лекар и още двама души и да се върне с тях за около шест часа. Слънцето вече залязвало, когато групата си проправила път през боровата гора и открила мястото, където лежал бащата — Ремингтън прекъсна разказа си за момент и поклати тежко глава. — Цялото тяло, ръцете, краката, разкривените останки от някога красивото лице били покрити с пълзящи, гърчещи се насекоми, буболечки, мравки и всякакви други гадини, привлечени от миризмата на кръвта. Тялото изобщо не се виждало изпод тази жива покривка.

Съвсем живо си представих гората и тримата мъже, надвесени над момчето, изправено пред тялото на баща си, по което вълни гладни буболечки прииждат и се отдръпват, като жив прилив. Отнякъде може би се чува потракването на кълвач, притичва катерица, а пъдпъдъците размахват малките си криле. Накрая тримата мъже насила хващат момчето и го извържат от ужасната гледка...

Част от ужаса и мъката на момчето трябва да са се предали на мен, защото когато дойдох на себе си в библиотеката на Ремингтън,

той се беше втренчил в мен, а чашата ми беше скършена на две и беше порязала ръката ми, което аз изобщо не бях усетил.

— Значи затова Тинсли толкова се страхува от буболечки и животни — произнесох аз след няколко минути, отпуснат в стола си с разтуптяно сърце. — И страхът му само се е засилвал с годините, докато се е превърнал в абсолютна мания.

Ремингтън изрази интерес към проблема на Тинсли, но аз избягнах въпроса и сам се поинтересувах каква е била професията на Тинсли Старши.

— Мислех, че знаете! — възкликна Ремингтън изненадан. — Ами че старият Тинсли беше известен натуралист и биолог. Много известен даже. Не е ли иронично? Смъртта му беше причинена тъкмо от създаденията, които той изучаваше.

— Да — съгласих се аз и се изправих, за да стисна ръката на Ремингтън. — Благодаря ви, адвокате, много ми помогнахте. Вече трябва да тръгвам.

— Довиждане.

Докато стоях пред къщата на Ремингтън, забелязах, че мравката още се щура по ръката ми. За първи път разбрах Тинсли и дълбоко му симпатизирах. Реших да отида да взема Сюзан с моята кола.

Сюзан вдигна нагоре воала на шапката си и зарея поглед в далечината.

— Това, което ми разказа съвсем точно пасва на поведението на Тинсли. Напоследък той е все по-вгълбен. Огледай се само. Толкова е лесно да повярваш, че насекомите наистина са такива чудовища, за каквито той ги мисли. Ето, например тази пеперуда монарх, която лети около нас. Дали не слуша всичко, което си говорим? Тинсли Старши е бил биолог, което означава, че си е врял носа, където не е бил желан и затова Те, онези, които контролират животните и насекомите, са го убили. Цели десет години тази мисъл е тормозила сина денонощно. Навсякъде около себе си той е виждал неизброимите форми на живот и подозренията му са ставали все по-дълбоки, придобивали са все повече тежест.

— Не мога да го виня — обадох се аз. — Ако и моят баща беше умрял по подобен начин...

— Той отказва да говори, когато в стаята има насекомо, нали така, Стийв?

— Да. Страхува се, че те ще научат, че ги е разкрил.

— Ти поне нали разбираш колко е глупаво това. Ако пеперудите, мравките и мухите наистина са зли създания, Тинсли няма как да опази тайната си, защото ти и аз, а и други хора сме обсъждали въпроса. Но той все пак е убеден, че стига той самият да не обсъжда темата в Тяхно присъствие... Е, какво пък, все още е жив, нали така? Те все още не са го унищожили. Но, ако наистина са зли и Тинсли е заплаха за тях, досега вече щяха да се отървали от него, нали?

— Може би само си играят с него. Знаеш ли, кое е най-странното? Тъкмо преди да умре, Тинсли Старши е бил на път да направи някакво голямо откритие. Това се вписва в общия странен шаблон.

— Май слънцето ти дойде в повече — засмя се Сюзан и отби колата в една по-сенчеста алея.

Следващата неделя сутрин Бил Тинсли, Сюзан и аз заедно отидохме на църква, където се потопихме в тихата музика, всеобщото безмълвие и приглушените цветове. По време на службата Бил започна да се смее тихо, докато не се наложи да го сръчкам и да го попитам какво не е наред.

— Виж свещеника там горе — отвърна Тинсли заплепен. — На плешивото му теме е кацнала муха. Муха в църквата. Те са навсякъде, казвам ти. Отчето може да си говори каквото си иска, това няма да помогне на никого. О, мили боже.

След службата тримата отидохме на пикник на открито под топлото синьо небе. На няколко пъти Сюзан опита да заговори Тинсли относно неговите страхове, но той само посочи колоната мравки, пълзящи по одеялото, и тръсна гневно глава. По-късно той ни се извини, явно се чувстваше много напрегнат, и ни покани да го посетим в дома му същата вечер. Той знаеше, че не може да продължава така още дълго. Парите му почти се бяха изчерпили, бизнесът му беше на път да фалира и той се нуждаеше от нас. Сюзан и аз отлично разбирахме и само стиснахме ръцете му. Четиридесет минути по-късно вече бяхме в заключенния кабинет в къщата му. Държахме коктейли в ръце, а Тинсли обикаляше стаята с мухобойката си и уби две мухи, преди да заговори.

Той потупа стената.

— Чист метал. Никакви червеи, термити, дървояди или кърлежи. Метални столове, всичко е метално. Нали сме съвсем сами?

Аз се огледах.

— Мисля, че да.

— Добре. — Бил си пое дълбоко дъх и издиша. — Сюзан, Стийв, някога замисляли ли сте се за бог, дявола и вселената изобщо? Осъзнавали ли сте колко е жесток светът? Как всички се опитваме да напредваме в живота, но всеки път щом стигнем донякъде някой сякаш ни халосва по главата? — Аз кимнах безмълвно и Тинсли продължи. — Понякога човек се чуди къде е бог или къде се спотайват силите на злото. Как тези сили изобщо се движат между нас, дали са като невидими ангели? Е, отговорът е съвсем прост, но изключително хитър и научно обоснован. Нас ни наблюдават постоянно. Минава ли дори минута от живота ни без наоколо да бръмне някоя муха или да пропълзи мравка? Кучетата са пълни с бълхи, котки се мотаят навсякъде, бръмбари и молци пърхат в нощта, а комарите постоянно обикалят защитните ни мрежи.

Сюзан не отвърна нищо, но наблюдаваше Тинсли непринудено, явно, за да не го притесни. Той отпи от пиетието си.

— Дребни крилати гадинки, на които ние не обръщаме никакво внимание, ни следват постоянно, слушат нашите молитви и споделени надежди, желаня и страхове, а след това ги предават на Него или Нея, или на каквото там създание или сила са ги изпратили в света.

— О, стига де — изтърсих аз импулсивно.

За моя изненада Сюзан ми изшътка.

— Остави го да довърши — след което се обърна към Тинсли и го подкани да продължи.

— Звучи глупаво, но аз подходах към въпроса от научна гледна точка. Първо, никога не съм успявал да проумея, защо има толкова много и толкова разнообразни насекоми. Струва ми се, че не служат за нищо друго, освен да дразнят нас, простосмъртните. Е, обяснението всъщност е много просто. Силата, която управлява всички ни, вероятно е съвсем малобройна, може би само едно същество и то не може да бъде навсякъде. Но мухите могат. Същото важи за мравките и всички останали насекоми. И тъй като ние, хората, не различаваме една мравка от друга, за нас насекомите нямат самоличност и всички мухи ни изглеждат еднакви, тази организация е идеална. Те са толкова

много и съществуват от толкова много години, че ние не им обръщаме никакво внимание. Като Алената буква на Хоторн те са пред очите ни през цялото време, така че сме почнали да не ги забелязваме.

— Не вярвам на нито една дума — обадох се аз.

— Нека си довърша мисълта, преди да ме съдиш! — отвърна Тинсли припряно. — Върховна сила очевидно съществува и тя трябва да има някаква система за надзор и намеса, така че животът да може да бъде извъртан и нагаждан към всеки един индивид. Помисли си само, милиарди насекоми постоянно проверяват, следят и докладват за действията на своите субекти и така контролират човечеството.

— Я слушай — не издържах аз и се изправих. — Явно състоянието ти чувствително се е влошило след онзи инцидент в детството ти! Тази идея се е загнездила в главата ти, но не можеш да продължаваш така.

— Стийв! — скочи Сюзан със зачервено лице и пристъпи току до мен. — Няма да му помогнеш като говориш така. Сядай долу! — след това се обърна към Тинсли. — Бил, ако това, което казваш, е вярно, ако всичките ти планове и обезопасяването на къщата срещу насекоми, мълчанието в присъствието им, кампаниите ти за разработване на всякакви инсектицидни продукти наистина са изпълнени с такъв дълбок смисъл, защо си още жив?

— Защо ли? — провикна се Тинсли. — Защото работех сам.

— Но ако Те наистина съществуват, Те знаят за твоите действия поне от месец насам, защото Стийв и аз сме ги обсъждали. И въпреки това, ти си жив и здрав. Това не е ли доказателство, че грешиш?

— Вие сте им казали? Казали сте им! — Тинсли завъртя очи бясно. — Не може да сте им казали, аз накарах Стийв да ми обещае!

— Слушай! — гласът на Сюзан го разтърси, сякаш беше разтърсила малко момче за реверите. — Преди да крещиш, какво ще кажеш да проведем един експеримент?

— Какъв експеримент?

— Отсега нататък всичките ти планове са съвсем открити, напълно прозрачни. И ако нищо не ти се случи в следващите осем седмици, ще трябва да приемеш, че страховете ти са безпочвени.

— Но те ще ме убият!

— Слушай! Стийв и аз си залагаме живота! Ако ти умреш, ние загиваме с теб. На нас двамата животът ни е много ценен, Бил, но не

вярваме в тези твои ужасии и искаме да ти помогнем да се спасиш.

Тинсли увеси глава и се загледа в пода.

— Не знам, не знам.

— Осем седмици, Бил. Ако искаш можеш да продължиш до края на живота си да произвеждаш инсектициди, но не е нужно да си докараш нервна криза за целта. Фактът, че все още си жив, явно е доказателство, че Те не ти мислят злото и са решили да те оставят на мира.

Тинсли не можеше да отрече този факт, но очевидно нямаше желание да се съгласи с предложението. Вместо това измърмори на себе си:

— Това е само началото на съпротивата. Може да отнеме хиляда години, но накрая ще се освободим.

— Но ти би могъл да си свободен само след осем седмици, Бил, не виждаш ли? Стига само да докажем, че насекомите са безвредни. В следващите осем седмици продължавай кампанията си открито, публикувай реклами в списания и вестници, действай мащабно, разкажи на всички, така че, ако все пак умреш, да се знае защо. Ако пък осемте седмици минат без инциденти, това ще те освободи от страховете ти. Няма ли да е чудесно след всичките тези години, Бил?

Тъкмо тогава се случи нещо, което ни стресна. Някъде над главите ни бръмна муха. Явно е била в стаята с нас през цялото време, макар да можех да се закълна, че по-рано я нямаше. Тинсли започна да трепери. Аз от своя страна реагирах механично, сякаш нещо отвътре ме накара. Замахнах с ръка и улових насекомото в шепата си. А след това го смазах, втрещен в Сюзан и Бил. Техните лица бяха пребледнели.

— Пипнах го — възкликнах аз диво. — Убих проклетията, а дори не знам защо.

Отворих шепата си. Мухата падна на пода и аз я стъпках, както бях виждал Бил да прави толкова пъти. Усецах цялото си тяло леденостудено, а Сюзан ме погледна, като че беше изгубила и последния си приятел.

— Какви ги говоря? — проплаках аз. — Ами че аз не вярвам нито дума от тия глупости!

Зад подсилените стъкла на прозорците беше съвсем тъмно. С известно усилие Тинсли запали цигара, а после, понеже и тримата

бяхме доста изнервени, той ни предложи да останем да спим в къщата. Сюзан отвърна, че ще остане, само ако той приеме нейното предложение за осемте седмици.

— Готова си да си заложиш живота? — Бил не можеше да разбере Сюзан.

Тя кимна съвсем сериозно.

— Другата година ще си спомняме и ще се смеем.

— Добре тогава — съгласи се Бил. — Да опитаме с тези осем седмици.

От моята стая на горния етаж се откриваше чудесна гледка към обширните хълмове. Сюзан се настани в стаята до мен, а спалнята на Тинсли беше от другата страна на коридора. След като си легнах, чувах щурците отвън и звукът ми се стори непоносим.

Затворих прозореца.

Нощта напредваше, но аз така и не успях да заспя и почнах да си въобразявам, че из сумрака на стаята ми лети комар. Накрая навлякох халата си и слязох в кухнята. Не бях гладен, но исках да се разсея. Открих Сюзан пред хладилника — тъкмо си избираше храна от различните му рафтове.

Двамата се спогледахме, извадихме разни чинии с храна на масата и седнахме сковано един до друг. Светът ни се струваше нереален. Сякаш близостта ни до Тинсли беше направила вселената неясна и тревожна. Сюзан, при цялото си образование и изтънчения си ум, все пак беше жена, а жените, дълбоко в себе си, са суеверни.

Отгоре на всичко, тъкмо се канехме да разкъсаме наченатия труп на едно пиле, когато върху него кацна муха.

Пет минути не можехме да откъснем очи от мухата. Тя обиколи пилето, излетя, направи едно кръгче и се върна, за да огледа пилешкото бутче.

Ние върнахме пилето в хладилника с някаква плаха шега, поговорихме неловко още малко и се върнахме обратно горе, където се затворихме всеки в стаята си и в самотата си. Аз си легнах, но ме нападнаха кошмари, преди още да затворя очи. Ръчният ми часовник цъкаше оглушително в тъмнината и трябва да беше отброил няколко хиляди цъкания, когато чух писъка.

Не ми пречи да чувам женски писъци от време на време, но да чуеш мъж да пищи, е толкова странно и се случва толкова рядко, че е

достатъчно да ти смрази кръвта. Писъкът изглежда се чуваше из цялата къща и ми се стори, че разпознавам няколко трескаво изречени думи: „Сега вече знам защо Те са ме оставили жив!“

Отворих вратата и видях Тинсли да търчи по коридора с подгизнали дрехи. Цялото му тяло беше мокро от глава до пети. Той ме видя и се провикна към мен.

— Не ме доближавай, божичко, Стийв, не ме докосвай, иначе ще се случи и с теб! Сгреших, толкова сгреших. Но бях съвсем близо до истината!

Преди да успея да го спра, той беше слязъл по стълбите и затръшна вратата долу. Сюзан внезапно се озова до мен.

— Стийв, той окончателно се е побъркал. Трябва да го спрем.

Откъм банята се чуваше звук от течаща вода. Аз надникнах и спрях душа, който изливаше вряла вода върху жълтите плочки.

Чухме, че Бил запали колата си, чухме как припряно превключи предавките и се втурна надолу по пътя с бясна скорост.

— Трябва да го последваме! — настоя Сюзан. — Той ще се пребие! Явно опитва да избяга от нещо. Къде е твоята кола?

Притичахме до моята кола под студените звезди и ни посрещна също тъй студен вятър. Успях да запаля мотора и ние потеглихме, останали без дъх.

— Накъде да карам? — изкрещях аз.

— Той потегли на изток, сигурна съм.

— На изток тогава — отвърнах аз, дадох газ и замърморих на себе си. — О, Бил, глупако, намали, върни се. Изчакай ме, лунатик такъв!

Сюзан протегна ръка, промуши я около лакътя ми и прошепна:

— По-бързо.

— Вече карам достатъчно бързо — отвърнах аз. — А се задават някои доста остри завои.

Нощта сякаш ни беше изпълнила. Всичките тия приказки за насекоми, вятърът, ревят на гумите върху цимента, биенето на нашите изплашени сърца.

— Ето там! — посочи Сюзан и аз видях някаква светлина да се мержелее между хълмовете на около миля пред нас. — По-бързо, Стийв!

По-бързо. Кракът ме заболява да натискам педала, двигателят ръмжи, звездите препускат лудо над нас и разсичат мрака на случайни отрязъци. Умът ми се върна на образа на Тинсли в коридора, подгизнал до мозъка на костите. Нима беше стоял под изгарящия душ? Но защо?

— Бил, спри идиот такъв! Спри колата! Къде отиваш, от какво бягаш?

Вече го настигахме. Приближавахме все повече, макар да ни беше трудно да напредваме около завой, където инерцията заплашваше да размаже колата ни в гранитните масиви край пътя, през възвишения и тъмни падини, отвъд мостове над потоци и после още повече завой.

— Вече сме съвсем близо — възкликна Сюзан.

— Ще го стигнем — отвърнах аз и извих волана. — Господ да ни е на помощ, ще го стигнем.

И точно тогава, се случи нещо съвсем неочаквано.

Колата на Тинсли забави ход и се завлачи съвсем бавно на платното пред нас. В момента се намирахме на права отсечка от пътя без завой или хълмове. Автомобилът пред нас продължи да забавя и, когато накрая го настигнахме, се движеше със скоростта на пешеходец. Фаровете му бяха облепени.

— Стийв... — Сюзан впи нокти в ръката ми. — Нещо не е наред.

И аз го бях усетил. Натиснах клаксона, но не получих отговор. Натиснах го пак и звукът му беше пронизителен в празнотата на нощния мрак. Аз паркирах, а колата на Тинсли продължи да напредва като метален охлюв пред нас. Газовете от ауспуха ѝ се издигаха като въздишки. Отворих вратата и се измъкнах навън.

— Стой тук! — предупредих Сюзан. В светлината на фаровете лицето ѝ изглеждаше бяло като сняг, а устните ѝ трепереха.

Притичах до колата на Бил и го повиках по име.

Тинсли не ми отговори. Нямахме как.

Просто седеше там, отпуснат зад волана, притихнал, а колата пъплеше бавно напред.

Усетих, че ми се повдига. Като се стараех да не го поглеждам, се протегнах, дръпнах ръчната спирачка и завъртях ключа в стартера. Умът ми сякаш работеше по-бавно, изпълнен с всепоглъщащ ужас.

Позволих си отново да погледна Бил, чиято глава се беше отпуснала назад.

Нямаше никаква полза да се убиват мухи, молци, термити и комари. Те, вездесъщите зли сили, бяха твърде хитри.

Убийте всички насекоми на света, унищожете кучетата, котките и птиците, невестулките и катериците, и термитите и всички големи и малки животни в света — не е невъзможно, човекът може да убие всичко и всички. И след като приключите... пак ще ви останат микробите.

Бактерии. Микроби. Да. Едноклетъчни, двуклетъчни и многоклетъчни микроскопични организми!

Във всяка ваша пора, върху всяка част от плътта ви има милиони, милиарди от тях. Те са върху устните ви, когато говорите, в ушите ви, когато слушате, върху кожата ви, когато докосвате, на езика ви, когато вкусвате, в очите ви, когато гледате. От тях не можете да се отървете, не можете да унищожите всички микроби в света. Невъзможно е! *Точно това си открил, нали, Бил? Аз се взрях в лицето му. Двамата със Сюзан почти те убедихме, нали, че насекомите не са никакви наблюдатели. Така че тази вечер ти си се замислил по въпроса и си открил истината. Бактерии. Затова душът беше пуснат. Но тях не можеш да ги убиваш достатъчно бързо. Те се размножават с главоломна скорост.*

— Мухобойка — проговорих аз на отпуснатото тяло. — Ти мислеше, че мухобойката е достатъчна. Да пукнеш от смях.

Бил, нима това си ти? Къде е кожата на лицето ти? Това твоето тяло ли е, цялото поразено от проказа, гангрена, туберкулоза, малария и чума? И какво се е случило с костите ти, Бил, с пръстите ти, вкопчени все още във волана? О, господи, Тинсли, какъв цвят само си придобил и как вони разлагащата се плът на тялото ти!

Микроби. Пратеници. Милиони. Милиарди.

Бог не може да е навсякъде през цялото време. Може би наистина е създал мухите и насекомите, за да следят хората.

Но силите на злото не падат по-долу. Те са изобретили бактериите!

Бил, изглеждаш толкова... различен...

Сега вече няма да можеш да разкажеш историята си на света. Върнах се при Сюзан, но не можех да говоря. Безмълвно ѝ посочих да

тръгва без мен. Мен ме чакаше работа. Трябваше да избутам колата на Тинсли в канавката и да я запаля.

И ето че сега, седмица по-късно, в тази лятна вечер с мухи бръмчащи из стаята ми, аз натраках тази история на машината си. Сега вече разбирам, защо Бил Тинсли живя толкова дълго. Докато всичките му усилия бяха насочени към унищожаване на насекоми, мравки, птици и всякакви животни, представляващи добрите сили, злите го бяха оставили на мира. Без сам да го осъзнава, Тинсли работеше в полза на злото. Но когато той осъзна, че бактериите са истинските врагове, при това са далеч по-многобройни и зловредни, Те го унищожиха.

Припомням си смъртта на Тинсли Старши, застрелян в лицето от собствената си пушка, след като ято изплашени пълпъдъци я съборили. Това привидно не се вписва в цялостната картина. Защо птиците, представляващи бог, ще убиват бащата Тинсли? Отговорът вече ми е ясен. Пълпъдъците също страдат от болести, които нарушават неутралното им поведение. И тъкмо такава болест ги е накарала в онзи далечен ден да убият Тинсли, което от своя страна е станало причина да бъдат избити толкова други насекоми и животни.

Сещам се също как тялото на убития било покрито от мравки, като от живо одеяло. И се чудя, дали не са се опитвали да му осигурят някаква утеха, произнасяйки своите недоловими думи на език, който никой от нас не може да чуе, докато е жив.

Шахматната игра между Доброто и Злото продължава. Но аз съм част от губещия отбор.

Докато седя тук тази вечер, усещам как кожата ме сърби и омеква. Сюзан е в другия край на града, без да има никаква идея за всичко това, което аз трябва да опиша на хартия, дори да умра. Напрягам слуха си да доловя някакво позитивно послание в жуженето на мухите, но не чувам нищо.

Докато пиша кожата на пръстите ми се отпуска и цветът ѝ се изменя, усещам лицето си отчасти сухо и люспесто, отчасти влажно и отделящо се от размекващите се кости, очите ми са влажни като от проказа, кожата ми потъмнява като от черната чума, стомахът ми се свива болезнено, езикът ми е горчив и кисел едновременно, зъбите ми се клатят във венците, ушите ми пищят... След няколко минути ръцете ми ще изгубят формата си, дребните костици се ще разпаднат,

полувтечените ми остатъци ще потънат около черните клавиши на машината, плътта ми ще се изплъзне като разлагаща се пелерина от скелета ми, но аз трябва да продължа да пиша, докато етаоин шрдлу кмфуип^[2]... смфуаааа... дддддддддддд...

[1] Клайд Бийти — американски цирков артист (1903–1965), укротител на лъвове и дресьор на животни. — Б.пр. ↑

[2] Etaoin shrdlu cmfwyp — безсмислена фраза, отговаряща на вертикалната подредба на клавиатурата на линотип (печатарска машина от края на 19 век) — Бел. moosehead ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.